

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De speciebus superbiæ exterioris. Et primò de superbia in corpore. Capvt
IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

detestationē verò huius vitij, Primò, videtur facere hoc, quòd hoc vitium peccatum est malitiæ: malitiã enim hic intelligimus affectionem alieni mali. Qui enim vult excedere alios, per consequens non vult excedi ab aliis, & sic vult malum aliorum. Vult enim aliorum paritatem, quia quodammodo facit ad hoc vt sua magnitudo vel sic appareat. Secundo potest valere ad detestationem huius vitij hoc, quòd ipsum reddit animum valde mutabilem. Quando enim ille qui laborat hoc vitio, respicit aliquem quem ipse excedit, ipse inaniter latatur: quando vero aliquem à quo exceditur, tristatur, & sic modo tumet, modo dolet, modo inflatur, modo tristatur. Hanc mutabilitatem insinuat nobis Senec. dicens: Magnitudo certum modum non habet: comparatio autem tollit eam aut deprimit. Navis quæ in flumine magna est, in mari paruula est. ¶ Tertium vitium est quasi quædam fames insatiabilis. Nunquam enim impletur desiderium eius qui omnes alios vult excedere: quia si excedit vnum, exceditur ab alio. Præterea si excedit a iquem in aliqua gratia, exceditur ab eodẽ in alia gratia. Præterea excessus quem ipse appetit, ad malum suum est. Sicut enim abundantia humoris in aliquo membro apostema solet generare: sic excessus in hominibus apostema generat superbiæ. Et sic fatuus esset, qui vellet vnum oculum alium excedere, cum secundum naturam debeant æquales esse: Sic fatuus est, qui desiderat vt ipse alios excedat. Profectum proprium potest quis desiderare, sed etiam debet ei placere profectus aliorum, quo ei æquantur. Debent omnes filij Dei velut fratres amare æqualitatem & similitudinem. Vnde legitur de ipso filio Dei, ad Hebr. 2. quòd debuit fratribus per omnia assimilari, & Ecclesi. 32. Rectorem posuerunt: noli extolli, esto in eis quasi vnus ex ipsis.

De speciebus superbiæ exterioris. Et primò de superbia in corpore.

CAPVT IX.

Dictum est de superbia interiori, consequenter dicendum est de superbia exteriori. Vocatur autẽ superbia exterior aliquid extrinsecũ, quòd à superbia interiore procedit, & eam ostendit. Et potest distingui ista superbia secundum diuersitatem rerum, in quibus superbia hominum potest apparere. Potest autẽ apparere superbia hominũ vel in ipso corpore, vel in lectis, vel in equis, vel ornatu, vel amplitudine familiæ, in cõuiujs, in ædificijs, in deauratis libris, & in cantu. Et primò prosequamur de superbia illa quæ in ipso corpore apparet. Quæ potest distingui secundum diuersitatem membrorum quæ sunt in corpore: scilicet

cet

cer oris, oculorū, narium, colli, & sic de cæteris mēbris. Ad Superbiam oris pertinet illud Psal. Disperdat dominus vniuersa labia dolosa. Et illud Pro. 14. In ore stulti virga superbiæ. Stultus enim verbis superbis quasi quadā virga homines cedit. De superbiario, Esa. 2. Quis scit ab homine cuius spiritus est in naribus eius. De superbia oculorum Eccl. 23. Extollentiam oculorum redderis mihi. Et Prou. 6. Oculos sublimes detestatur dominus. Et Psalm. Neque elati sunt oculi mei. De superbia colli vel cervicis, Job, 15. Currit aduersus Deum erecto collo. Et Psalm. Dominus iustus concidet ceruices. De superbia aliorum membrorum, Esa. 3. Pro eo quod eleuatae sunt filiae Sion, & ambulauerunt collo extenso, & nutibus oculorum ibant, & plaudebant, & ambulabant pedibus suis, & composito gradu incedebant, decalabat Dominus verticem filiarum Sion, & Dominus, ceruicem eorum nudabit. Contra Ezech. 1. Pedes eorum pedes recti, & c. Et loquitur de quatuor animalibus, quatuor Euangelistas praefigurantibus. Doctores enim veteris legis habuerunt pedes leuissimos, dum pro terrenis Deo seruibant. Sed doctores nouae legis habent pedes rectos, qui caelestia promittunt. Vnde, beatus patres spiritu. Item, agite poenitentiam, & c. Vnde de eis dicitur Esa. 52. Quam speciosi pedes euangelizantis pacem, annuntiantis bona. In veteri lege annuntiantur verba bona, scilicet aeterna. Similiter doctores nouae legis pedes habent rectos. Cantus. Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis. Ecclesia filia patris, id est, caelestis regis, cuius ancilla fuit synagoga. Ecclesia etiam recipit spiritum adoptionis filiorum, synagoga verò spiritum seruitutis. In calceamentis autem sunt pulchri gressus ecclesiae, quia calceati sunt exemplo Christi & Apostolorum. Nota sponsus ecclesiae volens totam ecclesiam pulchram esse, lauit pedes eius, & de quorum iniquatione praecipue timebat. Vnde diligenter debet pedes, id est, affectus custodire. Canticor. 1. Laui pedes meos, quomodo inquinabo illos? Nō debet iam ecclesia vel fidelis anima pedes suos ponere, nisi vbi sunt florida & vitidia. Florida sunt merita. In floridis enim est spes fructus. Vitidia sunt aeterna praemia. In vitore enim intelligitur aeternitas. Vnde pedes sanctorum suorum seruat: pedes enim custodierunt ne calore adurantur, quod malo exemplo frequenter accidunt & ideo discalceandi sunt. Exod. 3. Solue calceamenta de pedibus tuis, & c. Qui tempore negligentiae frigescunt, exemplis sanctorum discalceandi sunt. Exo. 12. Calceamenta in pedibus habebitis. Qui agnus paschale comedit, Dominicam imitatur passionem, ad quod m...

rum valent exempla sanctorum. Si pedes collisi sunt per iram vel odium ad proximum, tunc butyro diuinæ misericordiæ sunt vngendi & considerationis misericordiæ quæ nobis Deus exhibuit, & est exhibiturus si misericordiam proximo impendamus. Iob, 29. Lauabam pedes meos butyro, & petra fundebat mihi riuos olei. Hæc petra Christus est, qui riuos misericordiæ multiplicis nobis fundit. Si luto voluptatis inquinati sunt pedes, lauandi sunt aqua lachrymarum vel tribulationis pœnitentiæ. Ioan. 13. Vos debetis alter alterius pedes lauare. Si pedes aspersi fuerint puluere inanis gloriæ, excutiendi sunt. Matt. 10. Excute puluerem de pedibus. Legitur etiam de Iacob Genes. 29. quòd collegit pedes suos super lectulum.

De superbi. ornatus, & his quibus vti possumus contra eam. CAP. X.

Uim ornatus possit esse diuersarum rerum decor, vt hominum vel locorum, & multorum aliorum: Primò ponemus, ea quibus possumus vti cõtra superbiam ornatus humani, & virorum, & mulierum. Contra hanc superbiam primò possumus vti verbis sanctorum & sapientum. De quibus pauca ponere sufficiat. Eccle. 11. In vestitu ne gloriaris vnquam, nec in die honoris tui extollaris. Et 1. Tim. 2. Volo mulieres orare in habitu ornato, cū verecundia, & sobrietate ornantes se, non in tortis crinibus, aut auro aut margaritis, vel veste pretiosa, sed quod decet mulieres promittentes pietatē per opera bona. Habitu ornatum, in quo vult Apostolus mulieres orare, vocat gl. religionē earum ornantem eas. Vult etiā eas ornatas esse aliis virtutibus, cum verecundia vultus, vt non sint attritæ frõtis vt meretrices. Vult eas esse sobriæ mentis. Vult etiā eas esse ornatas non in crinibus tortis, id est crispis, &c. Vel non ornantes se auro, &c. s. vt semper hæc crinibus inorqueantur. Item 1. Pet. 3. Mulieres subditæ sint vitis suis. Et subditur: Quarum tamen non sit exterius capillatura, aut circumdatio auri, aut indumenti vestimentorum cultus: sed qui absconditus est, homo cordis in corruptibilitate modesti & quieti spiritus. Super quē locū talis glo. habetur, sicut Cyprianus ait: Serico & purpura induta Christū induere non possunt. Auro & margaritis & monilibus adornare, ornamenta cordis & pectoris crediderunt. Quod de illis indubitanter verum est, quæ ad capiendas, animas ornant se. Et subditur in glo. q. si Petrus etiā mulieres admonet coërcendas, & ad ecclesiasticam disciplinam religiosa obseruatione moderandas, quæ excusare possunt cultus suos per maritos: quanto magis id obseruare fas est virginē, cui nulla ornatus sui cõpetat venia? Item 1. ad

Timot.